

Leskinen, Timo

Rautavaaran kunta
Elinvoimalautakunta

Vastine kirkonkylän asemakaavan muutoksen lausunnosta saatuun palautteeseen

Savon Voima Verkko Oy

Ei lausuttavaa.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Rautavaaran kunta pyytää Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) lausuntoa kirkonkylän asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ajantasaisesti kirkonkylän asemakaavaa toteutuneen tilanteen mukaiseksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueelta ei tunneta arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Lähin kiinteä muinaisjäännös, Tervasuo Karinkoski historiallinen raudanvalmistuspaikka, jää kaava-alueesta noin 830 metriä kaakkoon. Lähialueelta ei tunneta esihistoriallisia irtolöytöjä. Jokisuunniemen alueen asemakaava on vahvistettu vuonna 2009. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on tarkastanut kyseisen kaava-alueen elokuussa 2009 (Rautavaara Jokisuunniemen osayleiskaava-alueen tarkastus 6.8.2009. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo). Kaava-alue on laajennettu vuoden 2009 asemakaavasta kaakon suuntaan ranta-alueelle. Laajennuksen päähän on suunniteltu neljä uutta omarantaista AO-1-tonttia ja yksi ei-oma-rantainen AO-1-tontti. Alueen historiallisten karttojen perusteella muuttuvan maankäytön alueella ei ole viitteitä historiallisesta asumisesta tai muusta toiminnasta eikä vuoden 2009 tarkastuksen tietojen perusteella alue ole potentiaalinen esihistoriallisen ajan löytöjen osalta. Museoviranomainen ei edellytä lisäselvityksiä arkeologian osalta asemakaavahankkeen johdosta. Kaavaselostuksessa kulttuuriympäristöä käsitellessä tulee huomioida myös arkeologinen kulttuuriperintö. Vuoden 2009 tarkastus tulee lisätä tehtyjen selvitysten joukkoon.

Rakennetun kulttuuriympäristö

Rakennetun kulttuuriympäristön kannalta merkittäväksi kysymyksesi asemakaavamuutoksessa nousee Rautavaaran kansakoulun suojelutavoitteet. Tyhjiilleen jäänyt koulurakennus on valmistunut vuonna 1954. Kohteen kulttuuriympäristöarvoja on tutkittu vuonna 2021 laaditussa rakennusinventoinnissa (FGC Suunnittelu ja Tekniikka Oy). Inventoinnissa pidetään todennäköisenä suunnittelijana Maaseudun keskusrakennustoimistoa. Kohde arvioidaan inventoinnissa hyvin säilyneeksi, ja

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

inventoinnissa kohde arvioidaan arkkitehtonisilta, historiallisilta ja ympäristöarvoiltaan tärkeäksi rakennukseksi. Kohdetta esitetään kuitenkin kaavaluonnoksessa purettavaksi huonokuntoisuuden vuoksi. Kohteesta on tehty kuntoarvio, jossa suositellaan rakennuksen purkamista (31.7.2014, Mitta-Vat Oy)

Rautavaaran rakennuksia on inventoitu yleiskaavatyön yhteydessä vuonna 1990, suunnittelualueella näistä sijaitsee 17 kappaletta. Selvitys perehtyy enemmän varhaisempaan rakennuskantaan, mutta rakennussuojelumerkintöjä on päätynt kaavaluonnokseen kahdeksan kappaletta. Vaille suojelumerkintää ovat jääneet muun muassa Kirkkotien maisemallisesti arvokkaat asuinpienrakennukset. Luovussa 4.7.1 mainitaan seuraavaa: *”kulttuuriperintö on huomioitu siinä laajuudessa kuin paikallisista lähtökohdista katsoen on tarkoituksenmukaista ja mahdollista”*. Museoviranomainen katsoo, että inventoinnissa arvokkaiksi kohteiksi määritettyjen kohteiden säilymistä tulee tukea asemakaavassa. Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo arvioi lisäksi, että suunnittelualueella sijaitsevat modernit rakennusperintökohteet tulee osoittaa suojeltaviksi asianmukaisin merkinnöin. Tällaisia kohteita ovat muun muassa Rautavaaran kirkko ja Rautavaaran kunnantalo-kauppiastavaratalo. Pohjois-Savon alueellinen museo toteaa samalla, että rakennusinventointiaineisto tulee päivittää maankäyttö- ja rakennuslain 9§:n mukaisesti. Alueellinen vastuumuseo arvioi rakennusinventointiaineiston vanhentuneeksi.

Kaavamutoksella tulee edistää Rautavaaran kulttuuriympäristöarvojen säilymistä, ja esittää suojeltavien rakennuksien määrää uudelleenarvioitavaksi. Maakunnallisesti merkittävään kansakoulurakennukseen liittyy niin merkittäviä arvoja, ettei sen purkaminen tule kyseeseen. Rakennussuojelumerkintöjen kaavaselitykset tulee tarkistaa muotoon: Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydetävä alueellisen vastuumuseon (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo) lausunto.

Kaavaehdotus tulee toimittaa tutustuttavaksi Pohjois-Savon alueelliseen vastuumuseoon.

Vastine:

Arkeologinen kulttuuriperintö

Täydennetään kaavaselostusta arkeologisen kulttuuriperinnön sekä vuoden 2009 selvityksen osalta.

Rakennetun kulttuuriympäristö

Rautavaaran kansakoulu ei ole osoitettu suojeltavaksi kirkonkylän yleiskaavassa eikä nykyisessä asemakaavassa. Eli kohteen suojelulliset seikat on jo tutkittu voimassa olevan yleiskaavan laatimisen aikaan. Kunnan edellytykset rakennuksen säilyttämiselle eivät ole ainakaan parantuneet siitä. Tehtyihin selvityksiin ja kuntoarvioon sekä MRL:n sisältövaatimukseen yleiskaavan ohjausvaikutuksesta ja tilojen tarpeettomuuteen viitaten, koulurakennuksen suojeluun ei ole edellytyksiä eikä mahdollisuuksia.

Vuonna 1990 tehty rakennusinventoinnin kohteet niiden nykytilaa on tarkasteltu yhdessä rakennustarkastajan kanssa. Pohjois-Savon maakuntakaavan laadintaan liittyen kirkonkylän modernin rakennusperinnön arvot on selvitetty. Kirkonkylän rakennuskannan inventointi on tehty kattavasti. Uusinta inventointiin ei ole tarvetta.

Rautavaaran kirkko voidaan osoittaa suojelumerkinnällä. Kunnantalo-kauppiastavaratalo on valmistunut 1980-luvun lopulla ja on siten verrattain uusi rakennus. Kohdetta ei tule suojella, koska se on vain noin 30 vuotta vanha. Rakennus tulee hyvin ilmeisesti säilymään keskeisellä paikalla kirkonkylän keskustassa, mutta kunnan tilantarve tulee vähenemään ja suojelumerkintä voi vaikeuttaa tilojen

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

muuttamista muihin tarkoituksiin. Vireillä oleva maakuntakaava ei vielä juridisesti velvoita rakennuksen suojeluun. Kunnanvirasto-Kauppiastavarataloa, ei tule osoittaa suojelumerkinnällä.

Yleiskaavassa on huomioitu kulttuurihistorialliset kohteet sillä tarkkuudella kuin laki edellyttää. Yleiskaavan laatimisen jälkeen jotkin kohteet ovat olleet lähes koko ajan tyhjillään ja lämmöittä. Osa kohteita on jo purettu. Asemakaavalla on tarkennettu yleiskaavan merkintöjä vastaamaan kulttuuriympäristön osalta nykytilannetta.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on myös museoviranomainen, joten kaavamääräyksen muuttamiseen ei ole tarvetta. Museoviranomainen on myös yleispätevä termi mutta alueellinen vastuumuseo nykyiseen lainsäädäntöön liittyvä termi, joka saattaa muuttua. Kaavamääräystä ei tule muuttaa.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Pohjois-Savon liitto

Rautavaaran kirkonkylän ja Jokisuunniemen osayleiskaavat ovat vuosilta 1996 ja 2008 ja ohjaavat käynnissä olevaa asemakaavan muutosta.

Ympäristöministeriön vahvistama Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 on vuodelta 2011. Siinä asemakaavan muutosalueelle sijoittuvista kulttuurihistoriallisista rakennuksista mm. entinen kirkonkylän kansakoulu on osoitettu maakunnallisesti arvokkaana rakennuksena. Asemakaavaluonnoksessa koulun alueelle mahdollistetaan uusi käyttötarkoitus (keskustatoimintojen C-merkintä), eikä koulun säilyttämiseksi osoiteta kaavamerkintöjä. Asemakaavaselostuksen mukaan ”Rautavaaran kirkonkylän vanhaa koulua ei ole osoitettu suojelumerkinnällä, koska se on huonokuntoinen ja se on rakenteeltaan erittäin vaikeasti korjattava. Rakennuksella on myös sisäilmaongelmia. Koulu ei ole myöskään yleiskaavassa osoitettu suojelukohteeksi. Rautavaaran kunnalla ei ole edellytyksiä säilyttää koulua. Koulurakennuksesta on laadittu erillinen lausunto.”

Pohjois-Savon maakuntakaavaan 2030 liittyvässä inventoinnissa kansakoulurakennuksesta todetaan seuraavaa:

Entinen kansakoulu (ma1 44.105) Ei inventoitu

Valintaperuste: R, M

Kirkonkylän entinen kansakoulu on komea 1950-luvun kolmikerroksinen koulurakennus, kirkonkylän yksi komeimpia julkisia rakennuksia. Koulu on lähitulevaisuudessa jäämässä tyhjilleen (Pohjois-Savon kulttuuriympäristöselvitys osa 2., 2011).

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe on vireillä. Siinä käsitellään mm. uutena teemana moderni rakennettu kulttuuriympäristö. Maakuntakaavaa varten on koottu kuntien omia selvityksiä sekä laadittu inventointeja maakunnan modernista rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Myös Rautavaaran kirkonkylän ent. kansakoulu on inventoitu siinä yhteydessä (Kai Tolonen, FGC Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2018). Inventoinnissa koulusta todetaan:

Hoito- ja suojelusuositukset: Kohde on tyhjiillään. Rakennus ei palaa koulu-käyttöön, eikä kunnalla ole sille muuta käyttöä julkisena rakennuksena. Kunnassa on tutkittu rakennuksen purkamista mm. sisäilmasyiden sekä ylläpitokustannusten johdosta. Käyttötarkoituksen muutokset ovat mahdollisia, joskin suurehkon rakennuksen korjaus- ja käyttökustannusten johdosta esimerkiksi yksityisellä puolella ei ole ollut kiinnostusta.

Sisätiloissa isot huonealat ja tilojen suuri sisäkorkeus mahdollistavat esimerkiksi huonetila- ja talotekniikkamuutokset. Muurattuihin julkisivuihin, ikkunajakoon ja vesikattoon kohdistuvat muutokset eivät ole suositeltavia. Eksteriööriä voi täydentää tarvittaessa keveillä ulkopuolisilla rakenteilla (kuten esimerkiksi asuntojen parvekkeet), jos ne eivät olennaisesti muuta julki-sivujen rakenteita, jäsentelyä ja sommittelua ja mikäli tämä on tarpeen käyttötarkoituksen muutoksen edistämiseksi.

Jos kohdetta ei voi käyttää sen riippumattoman tutkimuksen todettujen sisäilmaongelmien tai kohtuuttomien korjauskustannusten johdosta, eikä kohdetta voi korjata, on kohteen suojelu tälle alisteinen.

Joka tapauksessa mahdollisen purkuhakemuksen yhteydessä ja/tai käynnissä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä rakennuksen säilyttämisestä ja suojelusta on käytävä arvokeskustelu. Esitetään sr -kohdemerkintää ase- makaavassa, mikäli kohde päätetään säilyttää.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Maakunnallisesti merkittävän modernin aikakauden rakennetun kulttuuriympäristön arvottaminen tehdään em. selvitysten ja inventointien pohjalta asiantuntijatyönä v. 2021 aikana. Arvottamistyöryhmä, johon kuuluu Pohjois-Savon liiton, ELY-keskuksen, Museoviraston ja alueellisen vastuuseon edustajat, on käsitellyt mm. Rautavaaran kirkonkylän modernien kohteiden arvottamisen kouksis- saan 17.-18.8.2021. Arvottamisessa Rautavaaran kirkko ja kunnantalo- kauppiastalo ovat saaneet korkeimmat arvoluokat ja ne tullaan osoittamaan maakuntakaavaluonnoksessa uusina modernin aikakauden maakunnallisesti merkittävinä kohteina (ma-merkinnöillä). Perusteena otteet FCG:n inventoinnista (Mapgets):

Rautavaaran kirkko, kellotapuli ja hautausmaa muodostavat yhdessä kerroksellisen aluekonaisuuden.

Rakennusvuosi: kellotapuli 1888, kirkko 1982.

Peruskorjaukset: kellotapulin maalaus 2011

Nykyinen käyttötarkoitus: kirkko, kellotapuli

Sijainti: Kirkkotie 1, 73900 Rautavaara

Suunnittelija: kirkko: Sakari Aartelo ja Esa Piironen, kellotapuli: (Charles Bassi) ja E. Lohrmann

Käytetyt rakennusmateriaalit kirkon osalta: betoni, katto: konesaumattu pelti

Pisteytys: (2,2,2,2,2) tärkeä 12/12 pistettä. Kohde ehdotetaan lisättäväksi maakunnallisesti arvokkaiden kohdeluetteloon.

Suojelu: Maakuntakaavassa (2030) kellotapuli sr, suojeltu rakennus.

Nykyinen kirkko on rakennettu 4.4.1979 tuhopolton seurauksena palaneen, vuonna 1827 rakennetun ja arkkitehti Charles Bassin suunnitteleman vanhan kirkon paikalle. Vanhan kirkon kellotapuli säilyi tulelta. Kaksinivelinen kellotapuli valmistui v. 1888 arkkitehti Lohrmannin v. 1858 allekirjoittamien piirustusten mukaan. Tapuli näyttää vanhojen valokuvien ("Perinnealbumi") perusteella säilyneen 1900-luvun vaihteen asussa tornin kelloluukkujen muuttamista lukuun ottamatta. Kirkkotietä reunustaa puustoltaan metsäinen vanha hautausmaa.

Rautavaaran kirkko on modernin suomalaisen kirkkoarkkitehtuurin esimerkki tyylin muutoksesta 1970- ja 80-lukujen vaihteessa. Kohteen rakennustaiteelliset arvot ovat sen kerroksellisuudessa. Kirkossa näkyy mielenkiintoisella tavalla 1970-luvun rationalistinen ja jopa strukturalistinen tyylin muutos kohti postmodernia ja romanttista suunnitteluideologiaa. Tasakattoiset sivuhuoneet liittyvät modernilla tavalla klassisia esimerkkejä mukaillen korkeampaan kolmilaivaiseen hallikirkkomaiseen kirkkosaliin. Kirkkoon mahtuu 460 henkeä. Kirkon "Korven Kristus" - alttariveistoksen on suunnitellut iisalmelainen taitelija Anu Matilainen. Kirkon ympäristössä sijaitsee metsäinen vanha hautausmaa. Hautausmaata ja Kirkkotietä reunustaa kivimuuri. Kohteeseen liittyy olennaisena Rautavaaran keltatiilinen hallinnollinen keskus; vuonna 1988 rakennettu postmoderni kunnantalo ja kauppiastalo aukioineen. Tapuli on osa Kirkkotien ympäristöä.

Kunnanvirasto

Rakennusvuosi: 1988

Peruskorjaukset: 2013

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Nykyinen käyttötarkoitus: kunnantalo

Suunnittelija: arkkitehtitoimisto Ilpo Väisänen, 2013 insinööritoimisto LVI- Insinöörit Ky

Sijainti: Koulutie 1, 73900 Rautavaara

Käytetyt rakennusmateriaalit: betonisokkeli, us: tiilimuuraus, yp: kattotiili

Kunnantalo edustaa erityisellä tavalla postmodernia tyyliä. Se muodostaa ajan hengen mukaisesti kyläkeskustan aukioita ja rajattuja pihatiloja, jotka luovat viihtyisyyttä.

Pisteytys: (2,2,2,2,2,1) tärkeä 11/12 pistettä. Kohde ehdotetaan lisättäväksi maakunnallisesti arvokkaiden kohdeluetteloon.

Kauppiastavaratalo

Rakennusvuosi: 1988

Peruskorjaukset: 2013

Nykyinen käyttötarkoitus: kauppiastavaratalo

Suunnittelija: arkkitehtitoimisto Ilpo Väisänen, 2013 Insinööritoimisto LVI- Insinöörit Ky

Sijainti: Koulutie 1, 73900 Rautavaara

Käytetyt rakennusmateriaalit: betonisokkeli, us: tiilimuuraus, yp:kattotiili

Kauppiastavaratalo-osa nivoutuu rakennuksen hallinnolliseen osaan ja tuo toteutukseen romanttista ajattelua arkkitehtuurisuuntauksen mukaisesti. Kohteeseen liittyy olennaisena arkkitehtien Sakari Aartelon ja Esa Pirosen suunnittelema, vuonna 1982 rakennettu Rautavaaran moderni kirkko ja sen klassinen 1800-luvun alkupuolelta oleva kellotapuli (Charles Bassi) ja E. Lohrmann.

Pisteytys: (2,2,2,2,2,1) tärkeä 11/12 pistettä. Kohde ehdotetaan lisättäväksi maakunnallisesti arvokkaiden kohdeluetteloon.

Pohjois-Savon liitto esittää lausuntonaan, että kunnantalo-kauppiastalo ja kirkko otettaisiin huomioon asemakaavan muutoksessa ennakoiden tulevaa maakunta- kaavaa, kohteiden maakunnallista merkitystä korostavalla, säilyttämiseen tähtävällä merkinnällä.

Lisäksi Pohjois-Savon liitto suosittelee myös entisen kirkonkylän kansakoulun huomioimista asema-kaavassa. Mikäli kunta ei halua osoittaa kohteelle kaavallista suojelua, voidaan suojelumerkinnästä luopua myös maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen yhteydessä.

Vastine: Rautavaaran kirkko voidaan osoittaa suojelumerkinnällä. Kunnantalo-kauppiastavaratalo on valmistunut 1980-luvun lopulla ja on siten verrattain uusi rakennus. Kohdetta ei tule suojella, koska se on vain noin 30 vuotta vanha. Rakennus tulee hyvin ilmeisesti säilymään keskeisellä paikalla kirkonkylän keskustassa, mutta kunnan tilantarve tulee vähenemään ja suojelumerkintä voi vaikeuttaa tilojen muuttamista muihin tarkoituksiin. Vireillä oleva maakuntakaava ei vielä juridisesti velvoita rakennuksen suojeluun. Kunnanvirasto-Kauppiastavarataloa, ei tule osoittaa suojelumerkinnällä.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Pohjois-Savon ELY-keskus

Yleistä

Rautavaaran kunta on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoa kirkonkylän asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta.

Suunnittelualue käsittää kirkonkylän asemakaavoitetun alueen kokonaisuudessaan, jonka lisäksi asemakaava-aluetta laajennetaan Jokisuunniemellä. Tavoitteena on selostuksen mukaan ajantasaistaa asemakaava toteutuneen tilanteen mukaiseksi, huomioida purettavaksi suunniteltujen rakennusten tonttien tuleva käyttö, tarkastella rakentamattomien sekä palvelutuotannosta pois jääneiden tonttien käyttötarkoituksia, laajentaa Jokisuunniemen asemakaavoitettua aluetta uusilla rakennustonteilla sekä huomioida alueelle toteutetut uimaranta- ja venesatama-alueet.

Suunnittelualueelle on laadittu kaksi yleiskaavaa – vuonna 1996 vahvistettu Rautavaaran kirkonkylän osayleiskaava sekä vuonna 2008 hyväksytty Jokisuunniemen osayleiskaava. Kirkonkylän osayleiskaava on 25 vuotta vanha, ja ELY-keskus haluaa tässä yhteydessä muistuttaa myös yleiskaavan ollettavasta päivittämistarpeesta. Asemakaavaluonnos on kuitenkin pääosin yleiskaavojen mukainen.

Kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristön osalta ELY-keskus toteaa kaavaluonnoksesta seuraavaa. Kirkonkylän 1950-luvun maakunnallisesti merkittävää koulurakennusta ei ole kaavaluonnoksessa osoitettu suojelukohteena. Ratkaisua perustellaan kohteen huonokuntoisuudella ja vaikealla korjattavuudella. Lisäksi rakennuksessa on sisäilmaongelmia. Koulurakennuksella on kuitenkin selkeää kulttuurihistoriallista arvoa, joka tulee esiin muun muassa kohteesta tehdyssä inventoinnissa (FCG, 21.1.2021). Tältä pohjalta on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheellista, että kaavaratkaisu mahdollistaa luontevalla tavalla myös koulu- ja asuntolarakennusten säilymisen.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että asemakaavassa tulee huomioida kaava- alueen moderni rakennusperintö. Käynnissä olevan maakuntakaavatyön modernin rakennusperinnön inventoinnissa (luonnos) selkeän merkittävänä kohteina on nostettu esiin Rautavaaran kirkko (1982) ja Rautavaaran kunnantalo-kauppiastavaratalo (1988). Kohteiden inventointitiedot ovat saatavissa Pohjois-Savon liitolta. ELY-keskus katsoo, että molemmat mainitut kohteet on lähtökohtaisesti syytä osoittaa asemakaavassa asianmukaisella suojelumerkinnällä.

Vastine: Kaavaluonnoksen merkintä ei estä vanhan koulurakennuksen säilyttämistä. C-merkintä mahdollistaa hyvin monenlaisen toiminnan sijoittumisen alueelle ja edesauttaa koulurakennuksen mahdollista uutta käyttöä, mikäli sellaista löytyy. Rakennuksen suojeleminen ei ole tarkoituksenmukaista huomioiden rakennuksen kunto, tilojen tarpeettomuus sekä kunnostuksen kustannukset verrattuna kunnan voimavaroihin.

Rautavaaran kirkko voidaan osoittaa suojelumerkinnällä. Kunnantalo-kauppiastavaratalo on valmistunut 1980-luvun lopulla ja on siten verrattain uusi rakennus. Kohdetta ei tule suojella, koska se on vain noin 30 vuotta vanha. Rakennus tulee hyvin ilmeisesti säilymään keskeisellä paikalla kirkonkylän keskustassa, mutta kunnan tilantarve tulee vähenemään ja suojelumerkintä voi vaikeuttaa tilojen muuttamista muihin tarkoituksiin. Vireillä oleva maakuntakaava ei vielä juridisesti velvoita rakennuksen suojelemaan. Kunnanvirasto-Kauppiastavarataloa, ei tule osoittaa suojelumerkinnällä.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Luontoarvot

Kaava-alue koskee pääosin jo ennestään rakennettua tai rakentamiseen osoitettua aluetta. Erityisesti Keyritynjoen itäpuolinen kaava-alue on pääosin jo toteutunut tai rakennettu, ja muutoksilla lähinnä todetaan olevaa tilannetta. Kaavaselostuksessa on todettu suunnittelualueen rakentamattomien alueiden olevan hoidettuja puisto- ja viheralueita, metsätalousalueita sekä piennaralueita. Selostuksen mukaan asemakaavoitetulle alueelle ei kohdistu tiedossa olevia luontoarvoja.

Luontoarvojen kuvauksen osalta ELY-keskus katsoo täsmentämistä olevan vielä Jokisuunniemen alueen sekä Keyritynjoen idän puoleisen rannan osalta. Jokisuunniemen nykyinen asemakaava on vielä suurelta osin toteutumatta. Asemakaava-alue on myös laajenemassa Jokisuunniemen alueella etelään. Mahdollisten luontoarvojen kuvaus on kaavaselostuksessa esitetty yleispiirteisellä tasolla tai on todettu, ettei alueella ole tiedossa olevia luontoarvoja. Kaava-aineistosta ei käy ilmi se, milloin ja kenen toimesta luontoarvoja on alueella selvitetty. Tämän vuoksi ELY-keskus pitää asianmukaisena, että selostukseen täydennetään tiedot kaava-alueella tämän kaavaprosessin yhteydessä taikka aikaisemmin tehdyistä selvityksistä tai katselmuksista. Kaavan laajennusosan alueelta otettuja kuvia on selkeyden vuoksi aiheellista täydentää selostukseen maininnalla kuvauspaikasta ja -ajankohdasta.

Lisäksi kaava-alue rajautuu Jokisuunniemellä sekä Keyritynjoen idän puoleisella rannalla Natura-alueeseen Ylä-Keyrityn metsä ja Keyritynjoki (FI0600012). Kaavaselostukseen on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheellista sisällyttää maininta Natura-alueesta sekä kuvaus kaavan mahdollisista vaikutuksista Natura-alueeseen.

Vastine: Täydennetään kaavaselostusta Jokisuunniemen luontoarvojen osalta sekä lisätään tiedot Natura-alueesta kaavaselostukseen.

Keyritynjoen varren rakentaminen

ELY-keskuksen näkemystä on lausuntopyynnön yhteydessä pyydetty erityisesti Keyritynjoen varren kortteleiden 80-82 rakennusalojen rajauksiin. Kyseisissä kortteleissa rakennuspaikat on ulotettu joen varteen saakka. Rakennuspaikoille on osoitettu jokseenkin epäselvänä kaavamerkintä ”osa-alueen raja”, jolla on ilmeisesti tarkoitettu osoittaa rakennusalue rakennuspaikan sisällä. Kyseisissä kortteleissa osoitettujen kaavamerkintöjen (AO-1, AR-1) mukaan tonteille saa rakennusalueen ulkopuolelle rakentaa korkeintaan 25 k-m2 saunan vähintään 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta.

Rautavaaran kirkonkylän osayleiskaavassa Keyritynjoen varsi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU). Yleiskaavan selostusosiossa on esitetty MU-alueelle suositus jokivarren rannan säilyttämiseksi rakentamattomina. Selostuksen mukaan MU-alueelle voisi rakentaa ainoastaan yleistä virkistävyyttä palvelevia rakennuksia. Selostuksessa MU-merkintää on perusteltu myös rakentamisen ohjaamisella tulva-alttiin alueen ulkopuolelle. Tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa joenvarsi on kyseisellä kohtaa osoitettu VP-merkinnällä. Rakennuspaikkojen laajentaminen joenvarteen asti tarkoittaisi käytännössä Keyritynjoen varteen yleiskaavaa laadittaessa ilmeisesti tarkoitettua virkistyskäytävän katkeamista. Ratkaisun voi katsoa olevan jokseenkin ristiriitainen yleiskaavan kanssa, ja kortteleissa 80-82 tulisikin kiinnittää huomiota virkistyskäytävän säilyttämismahdollisuuksiin sekä siihen, ettei rakentamista osoiteta tulva-alttiille alueelle.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Vastine: Muutetaan kaavakarttaa siten, että rakennuspaikkojen laajennukset poistetaan ja ranta-alue jää VL-alueeksi.

Liikenne

Kaavaluonnoksessa kantatie 87 sekä maantiet 580 ja 582 on osoitettu maantiealueeksi (LT). Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue pitää merkintää hyväksyttävänä, sillä kyseessä olevat tiet palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä.

Muuta

Kaavaselostuksessa on todettu liikennemelun osalta seuraavaa: ”Maanteiden liikennemäärillä ja voimassa olevilla 40 ja 50 km/h nopeusrajoituksilla liikenteen melutaso jää vaihtelee 59 – 61 dB välillä päivällä ja yöllä melutaso on 51,5 – 53,5 dB:n välillä. Melutaso vaimenee viimeistään noin 30 m päässä keskilinjasta alla ohjearvojen.” ELY-keskus toteaa, ettei melualueelle tule osoittaa uutta asuinrakentamista. Mikäli melun ohjearvot ylitetään mahdollisilla uusilla rakennuspaikoilla, tulee kaavaluonnokseen sisällyttää asianmukaiset määräykset meluvaikutusten torjumisesta.

Lisäksi ELY-keskus toteaa vielä kaavamääräyksistä seuraavaa. Kaava- selostuksen mukaan palvelurakennusten korttelialueiksi osoitetuilla alueilla toimii muun muassa autokorjaamo ja hotelliravintola. Korjaamotoiminnalle sopivampi kaavamerkintä olisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esimerkiksi T, ja hotellitoiminnalle puolestaan K-alkuinen merkintä. Kaava-alueella sijaitsee myös useampia huoltoasemia tai polttoaineiden jakelupisteitä. Yksi huoltoasema on osoitettu asianmukaisella LH-merkinnällä. Muiden osalta ELY-keskus kiinnittää huomiota kaavamääräysten yhteneväisyyteen – millä perustein esimerkiksi Tulimäentien ja Savontien risteyksen alueelle osoitettu huoltamo on osoitettu merkinnällä C, keskustatoimintojen korttelialue. Myös muiden polttoaineen jakelupisteiden osalta on aiheellista vielä arvioida kaavamerkintöjen osuvuutta ja yhteneväisyyttä.

Vastine: Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu uutta asuinrakentamista maanteiden varrelle. Kaavaan voidaan lisätä yleismääräys: ”Maantiealueiden vierelle rakennettaessa rakennukset, rakenteet ja istutukset tulee sijoittaa siten, että ne suojaavat oleskelupiha-aluetta liikennemelulta.”

Savontien ja Tulimäentien risteyksen jakeluasema on lopettanut toimintansa, jonka johdosta alueelle on osoitettu C-merkintä. Tältä osin kaava on yhteneväinen muidenkin tyhjien liiketilojen kanssa. Merkintä mahdollistaa alueelle mahdollisen uuden monipuolisen toiminnon.

Muutetaan korttelin 15 kaavamerkintä KL-merkinnäksi.

Pieni autokorjaamo sijoittuu vanhan palolaitoksen kiinteistöön, joka sijoittuu palvelurakennusten viereen. Samassa rakennuksessa on myös asunto. Osoitetaan rakennuspaikka AOT-merkinnällä, joka mahdollistaa korjaamotoiminnan ja asumisen kiinteistöllä.

Rautavaaran kunta
Kirkonkylän asemakaavan muutos

Muistutukset

RAUTAVAARAN KUNTA/ELINVOIMALAOSTOKUNTA
MAANKÄYTTÖREKISTERIN MUKAAN TONTTI ON MANSIKKARINNE 48
TÄMÄ TULEE MERITÄ NÄIN MANSIKKARINNE 48. Suojelupäätös
pitää punkea rakennuksista. Pyydän kirjallista päätöstä tontin
nimistä ja rakennuksen suojelupäätöksestä.
AITTARINNE ON YRITYKSEN NIMI ENNÄ TONTIN AITTARINNE YHTYS
lopetetaan aikanaan. AITTARINNE POISTUU YRITYKSEN LOPETTUA.

Vastine: Asiakirjoissa on käytetty tilojen virallisia nimiä (=kiinteistörekisterin mukainen nimi).

Aittarinne on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavassa sekä Rautavaaran kirkonkylän yleiskaavassa suojelluksi rakennukseksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n perusteella: "Asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään."

Koska Aittarinne on suojeltu maakuntakaavassa ja yleiskaavassa ja koska tilanne ei ole alueella oleellisesti muuttunut em. kaavan laadinnan jälkeen, suojelumerkintää ei voida poistaa.

FCG Finnish Consulting Group Oy

Timo Leskinen

DI